

משרד הבריאות שירותי בריאות הנפש	נוהל מס': 70.002 מהדורה מס': 1
הנושא: נהלים וסטנדרטים במערך האמבולטורי	עמוד 1 מתוך 24 עמודים תאריך תוקף: 01 פברואר 2010
הנדון: נהל שירות מרפאתי בבריאות הנפש	

סימוכין: 32781609

1. מבוא:

השירות המרפאתי הוא חלק מהמערך האמבולטורי בבריאות הנפש הכולל גם מחלקת טיפול יום ויחידת מיון קהילתי. השירות המרפאתי מהווה חוליה מרכזית ברצף הטיפול והשיקום בבריאות הנפש. ייעוד השירות המרפאתי להציע מערך טיפולים נגיש וזמין בקהילה הכולל מענה ראשוני ושניוני לכל הזכאים לשירות.

2. מטרת הנוהל:

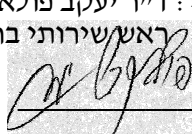
להגדיר הליך מסודר ודרישות להפעלת שירות מרפאתי בבריאות הנפש הניתן לפי חוק ביטוח בריאות ממלכתי לזכאים לפי החוק.

3. אחריות:

- 3.1 ליישום הנוהל חלה על נותן השירות.
- 3.2 למעקב אחר ביצוע הנוהל חלה על ראש שירותי בריאות הנפש באמצעות הפסיכיאטר המחוזי במחוזו וכן כל מי שהוסמך על ידם.

4. אזכורים:

- 4.1 חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981
- 4.2 חוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א, 1991.
- 4.3 חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד, 1994.
- 4.4 חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך – 1960
- 4.5 "הרשומה הרפואית – חוזר מנכ"ל משרד הבריאות, 6/96
- 4.6 טיפול מרפאתי כפוי – נהל מנהל רפואה (מס' 47/96).
- 4.7 חוק זכויות החולה התשנ"ו-1996
- 4.8 חוק שיקום נכי נפש בקהילה, התש"ס-2000.
- 4.9 "מסקנות ועדת אליצור למבנה ופריסה של השירות האמבולטורי בקהילה" – המועצה הלאומית לבריאות הנפש (2006).
- 4.10 "אבטחת יחידות בריאות הנפש בקהילה – שירות מרפאתי, מחלקות טיפול יום, יחידות תעסוקה ושיקום וטיפול בנפגעי התמכרויות". סטנדרט מס' 5/2008 (עדכון מס' 1 יולי 2008), אגף הביטחון, משרד הבריאות.

<p>ועדת היגוי: ד"ר דוד אלישע (מרכז)</p> <p>גבי נורית לוסטג, ד"ר ברוך סטיר, גבי סיגל פרחי, ד"ר נתן קרני, גבי ענת שליו, גבי רינה שמש</p>	<p>אושר על-ידי: ד"ר יעקב פולאקביץ ראש שירותי בריאות הנפש</p> <p>חתימה: </p>
---	---

משרד הבריאות	נוהל מס': 70.002
שירותי בריאות הנפש	מהדורה מס': 1
הנושא: נהלים וסטנדרטים במערך האמבולטורי	עמוד 2 מתוך 24 עמודים
	תאריך תוקף: 01 פברואר 2010
הנדון: נהל שירות מרפאתי בבריאות הנפש	

4.11 תיאום ויישום סדרי אבטחה במערך האמבולטורי בבריאות הנפש – נהל שירותי בריאות הנפש מס' 79.001 מהדורה 2.

5. הגדרות:

- 5.1 **המערך האמבולטורי** – מערך טיפול אמבולטורי בבריאות הנפש למטרת מיון, אבחון, ייעוץ, טיפול ומעקב ופעולות מניעה בקהילה הכולל שירות מרפאתי, מחלקת טיפול יום בקהילה ויחידת מיון קהילתי.
- 5.2 **שירות מרפאתי** – שירות רב-מקצועי לטיפול מרפאתי (אמבולטורי) בתחום ברה"נ. השירות מסווג לפי שלוש רמות שירות: שלוחה, מרפאה ומרכז קהילתי לברה"נ (מקב"ן) (הגדרת רמות השירות בנספח א').
- 5.3 **פסיכיאטר מחוזי** – פסיכיאטר מחוזי או סגנו.
- 5.4 **מנהל שירות מרפאתי** – איש מקצוע מורשה באחד ממקצועות ברה"נ שמונה כמנהל שירות מרפאתי.
- 5.5 **מטופל** – כל המבקש או המקבל טיפול במסגרת שירות מרפאתי לרבות פעולות אבחון רפואי, טיפול רפואי מונע, טיפול פסיכולוגי או טיפול סיעודי.
- 5.6 **מטופל פעיל** – כל מטופל בשירות מרפאתי שקיבל שירות (סעיף 5.7 להלן) אחד לפחות ב-6 החודשים האחרונים.
- 5.7 **שירות** – פגישה טיפולית בשירות מרפאתי לרבות פגישה פרטנית, זוגית, משפחתית או קבוצתית ("שירות" מחליף המושג "מגע").
- 5.8 **מטפל מורשה** – בעל רישיון (ישראלי) ברפואה, פסיכולוגיה, עבודה סוציאלית, סיעוד או תעודה (ישראלית) במקצוע בריאות כמרפא בעיסוק שנפגש עם מטופלים, באישור המנהל, לצורך מתן שירות בשירות המרפאתי.
- 5.9 **מטפל מוסמך** - בעל רישיון (ישראלי) כמומחה בפסיכיאטריה או פסיכולוגיה קלינית או עובד סוציאלי בעל הכרה כמומחה בתחום ברה"נ ע"י ועדת הרישוי לתחום ברה"נ מטעם מועצת העובדים הסוציאליים או מרפא בעיסוק בעל תעודת מומחה בבריאות הנפש או אחות בוגרת קורס על בסיסי בפסיכיאטריה.
- 5.10 **מטפל בכיר** – מטפל מוסמך שמנהל השירות המרפאתי האציל עליו סמכות להחליט עצמאית (במסגרת תחומי העיסוק המוגדרים ברישיונו) בכל הנוגע לתכנית הטיפול, התערבויות או סיום טיפול של מטופלים, גם אלה שאינם בטיפול הישיר. במקצוע הסיעוד נדרשת 1 שנת ניסיון בעבודה בתחום ברה"נ לאחר סיום קורס על בסיסי בפסיכיאטריה.
- 5.11 **טיפול מרפאתי כפוי** - טיפול בשירות המרפאתי אף ללא הסכמת המטופל, המתבצע ע"פ הוראה כתובה של פסיכיאטר מחוזי או ע"פ צו בית המשפט.
- 5.12 **נותן שירות** - הבעלים והמפעיל של שירות מרפאתי.

6. חלות (לעדכון הנוהל):

חלה על ראש שירותי בריאות הנפש

משרד הבריאות	נוהל מס': 70.002
שירותי בריאות הנפש	מהדורה מס': 1
הנושא: נהלים וסטנדרטים במערך האמבולטורי	עמוד 3 מתוך 24 עמודים
הנדון : נוהל שירות מרפאתי בבריאות הנפש	תאריך תוקף : 01 פברואר 2010

7. שיטה:

- 7.1 מסגרת השירות – תנאי מבנה וסביבה:**
- 7.1.1 דרישות מבנה וסביבה מפורטות בנספח ב'.
- 7.1.2 שירות מרפאתי לקטינים, בכל רמות השירות, יהיה במרחב נפרד שאינו נגיש למטופלים מבוגרים כמפורט בנספח ב'-1 סעיף 1.3.
- 7.2 אוכלוסיית המטופלים (קהל יעד):**
- כל תושב המדינה הזכאי לשירותי בריאות על-פי חוק ביטוח בריאות ממלכתי ושהתאם להתוויות מקצועיות זקוק לשירות מרפאתי בבריאות הנפש.
- 7.3 דרכי פנייה:**
- עצמי או מכל גורם מקצועי או קהילתי כולל הפניה בהוראת פסיכיאטר מחוזי או בצו בית המשפט לטיפול מרפאתי כפוי.
- 7.4 סל שירותים:**
- 7.4.1 מהלך הטיפול בכל הנוגע לתכיפות, משך והיקף המפגשים הטיפוליים וההתערבויות, ייקבע ע"פ התוויות ושיקולי דחיפות מקצועיים ויתבסס על שירותים הכלולים בסל השירותים, כפי שייקבע ע"י משרד הבריאות ויעודכן מעת לעת.
- 7.4.2 כללים לזכאות וקביעת גורם מממן למכתב/אישור/דו"ח ולחוות דעת מקצועית או משפטית מפורטים בנספח ג'.
- 7.5 כוח אדם:**
- 7.5.1 **מנהל:** שירות מרפאתי יהיה באחריות מנהל עם הכישורים הבאים: פסיכיאטר, פסיכולוג קליני או עובד סוציאלי המוכר כמומחה בברה"נ. על המנהל להוכיח בנוסף לפחות 5 שנות ניסיון בעבודה במערך האמבולטורי בברה"נ (כהגדרתו בסעיף 5.1 לעיל).
- 7.5.2 **מנהל רפואי:** במקרים בהם מונה מנהל שאינו פסיכיאטר, ימונה בנוסף פסיכיאטר (או פסיכיאטר מומחה לילדים ולנוער לפי העניין) כמנהל רפואי שתפקידו לייעץ למנהל בנושאים רפואיים הנוגעים להפעלת השירות המרפאתי.
- 7.5.3 **מנהל שירות לילדים ונוער:** ביחידות ייעודיות לטיפול בילד ובנוער מנהל השירות המרפאתי יהיה פסיכיאטר מומחה בטיפול בילדים ונוער או פסיכולוג קליני או עובד סוציאלי המוכר כמומחה בברה"נ. על המנהל להוכיח בנוסף לפחות 5 שנים ניסיון בתחום הטיפול בילדים ונוער במערך האמבולטורי בברה"נ.
- 7.5.4 **צוות מקצועי:** צוות המטפלים בשירות המרפאתי יהיה רב מקצועי. בשירות ברמה 2 (מרפאה) וברמה 3 (מקב"ן) חובה להעסיק ביחידה לפחות מטפל מוסמך אחד מכל אחד מהמקצועות המפורטים בסעיף 5.9 לעיל.
- 7.5.5 **מענה אנושי:** נותן השירות אחראי להעסקת צוות מינהל בהיקף שמאפשר מתן מידע וקביעת תורים וזימונים בשעות הקבלה באמצעות מענה אנושי.

משרד הבריאות שירותי בריאות הנפש	נוהל מס': 70.002 מהדורה מס': 1
הנושא: נהלים וסטנדרטים במערך האמבולטורי	עמוד 4 מתוך 24 עמודים תאריך תוקף: 01 פברואר 2010
הנדון: נהל שירות מרפאתי בבריאות הנפש	

7.5.6 **היקף כוח האדם:** מספר המשרות בכל מקצוע ובצוות מינהל ומשק ייקבע ע"י נותן השירות ובלבד שהשירות ניתן בצורה מקובלת וסבירה, עומד בדרישות הנהל על סעיפיו ובסטנדרטים מקצועיים ומדדי איכות כפי שיעודכנו מעת לעת על-ידי משרד הבריאות והגורמים הממונים על כל מקצוע.

7.5.7 **פסיכותרפיה:** הטיפול, פסיכותרפיה פרטנית או פסיכותרפיה קבוצתית יבוצעו רק ע"י אנשי מקצוע הבאים: פסיכיאטר או רופא בתכנית התמחות מוכרת, פסיכולוג קליני או פסיכולוג בתכנית התמחות מוכרת בפסיכולוגיה קלינית, עובד סוציאלי המוכר כמוסמך בתחום בריאות הנפש (כפי שהוגדר בסעיף 5.9 לעיל) או עובד סוציאלי בתכנית התמחות מוכרת בבריאות הנפש. אנשי מקצוע אחרים רשאים להשתתף כמטפלים מלווים בפסיכותרפיה קבוצתית.

7.5.8 **הדרכות:** נותן השירות אחראי לספק הדרכות קליניות למטפלים בהתאם לדרישות וקריטריונים של כל מקצוע. בכל מקרה, כל מטפל שאינו מוסמך (כהגדרתו בסעיף 5.9) חייב לקבל הדרכה מקצועית בהיקף של שעה אחת (1) בשבוע לפחות וכל עבודתו תהייה באחריות מדריך (מטפל מוסמך או בכיר) מתחום המקצוע המתאים.

7.5.9 **מטפלים מורשים שאינם מוסמכים:** נותן השירות רשאי להעסיק מטפלים מורשים שאינם מוסמכים, בכפוף לתנאים המפורטים לעיל, ובלבד שסה"כ המפגשים הטיפוליים של המטפלים הלא-מוסמכים לא יעלה על 50% מסה"כ המפגשים הטיפוליים הניתנים בשירות.

7.5.10 **מתלמידים:** נותן השירות רשאי לאפשר הכשרה של מטפלים שאינם מורשים ובלבד שכל פעילותם בשירות המרפאתי היא חלק מתכנית הכשרה מובנית ונעשית בפקוח והדרכה של מטפל מוסמך או בכיר. סה"כ המפגשים הטיפוליים שיבוצעו על-ידי מטפלים שאינם מורשים, הפועלים במסגרת תכנית הכשרה מובנית כאמור, לא יעלה על 10% מסה"כ המפגשים הטיפוליים הניתנים בשירות.

7.6 פעילות שוטפת:

7.6.1 **כללי:** הליכי הבדיקה, ההערכה והטיפול ייעשו ברמת טיפול נאות, סטנדרטים מקצועיים מקובלים ונהלי משרד הבריאות כפי שיעודכנו מעת לעת.

7.6.2 פנייה ובדיקה ראשונית:

7.6.2.1 **הליכי ותנאי פנייה וקבלה:** פנייה וקבלה לשירות מרפאתי יבוצעו בהתאם לחוק ביטוח בריאות ממלכתי ותקנותיו כפי שיעודכנו מעת לעת ובהתאם לנוהל משרד הבריאות כפי שיעודכנו מעת לעת.

7.6.2.2 **פניה טלפונית:** לפונים טלפונית ייקבע מועד לקבלה בהתאם לשיקולי דחיפות. רמת הדחיפות תיקבע על-ידי מנהל השירות המרפאתי או מטפל בכיר. בנספח ד' מוצגים יעדי הבטחת איכות לזמינות.

7.6.2.3 **פנייה ישירה:** נותן השירות ומנהל השירות המרפאתי (ברמה 2 וברמה 3 בלבד) אחראיים לקבוע הסדרים שיאפשרו ביצוע בדיקה ראשונית של כל פונה שהגיע לשירות המרפאתי בשעות הקבלה וביקש להיבדק.

משרד הבריאות שירותי בריאות הנפש	נוהל מס': 70.002 מהדורה מס': 1
הנושא: נהלים וסטנדרטים במערך האמבולטורי	עמוד 5 מתוך 24 עמודים תאריך תוקף: 01 פברואר 2010
הנדון: נהל שירות מרפאתי בבריאות הנפש	

7.6.2.4 פונים שאינם זכאים לשירות: פונים שהגיעו לשירות המרפאתי בשעות הקבלה

ואינם זכאים לקבל שירות אצל נותן השירות (מפאת היעדר הסדרי ביטוח בריאות או מימון עבורם) יופנו לשירות מרפאתי הקרוב ביותר בו הם זכאים לקבל טיפול או לחדר מיון (פסיכיאטרי או כללי) בהתאם לשיקולי דחיפות, נגישות וזמינות. אם מדובר במצב חירום רפואי תינתן ההתערבות שאינה ניתנת לדחייה עד להעברת הפונה למסגרת טיפול חלופית ללא התניה.

7.6.2.5 תוצאות ומסקנות בדיקה ראשונית: פונה שנבדק, תוצאות בדיקתו והחלטות

בדבר אבחנה, רמת הדחיפות והערכת סיכונים וההתערבויות הדרושות, לרבות הצורך בהפניה למסגרות טיפול אחרות, יאושרו ע"י מנהל השירות המרפאתי או מטפל בכיר.

7.6.3 הערכה ראשונית (אינטייק):

7.6.3.1 זמינות ההערכה הראשונית: פונה שנבדק ונקבע שיש התוויות להמשך טיפול

בשירות המרפאתי יש להשלים את ההערכה הראשונית באופן זמין ע"פ שיקולי דחיפות מקצועיים, מותנה בשיתוף הפעולה של המטופל. בנספח ד' מוצגים יעדי הבטחת איכות להשלמת ההערכה הראשונית.

7.6.3.2 פעולות בירור: ההערכה הראשונית תכלול בירור האם יש צורך להפנות את

המטופל לביטוח לאומי לקביעת נכות, זכאות לקצבה ולשירותי שיקום וכן האם יש צורך לשקול הליכים לקביעת אפוטרופסות. תוצאות הבירורים יצוינו במסקנות ההערכה הראשונית.

7.6.3.3 אישור ממצאי ההערכה: מסקנות ההערכה הראשונית, כולל אבחנות או

אבחנות משוערות, החלטות בדבר המשך טיפול, מסגרת הטיפול הרצויה, הערכת גורמי סיכון ורמת הדחיפות יאושרו ע"י מנהל השירות המרפאתי או מטפל בכיר.

7.6.4 טיפול:

7.6.4.1 התחלת הטיפול: המועד להתחלת הטיפול ייקבע ע"פ התוויות ושיקולי דחיפות

מקצועיים. יעדי הבטחת איכות לזמינות מוצגים בנספח ד'. הזמינות לטיפול נמדדת ממועד סיום הליך ההערכה הראשונית.

7.6.4.2 החובה לקבוע תכנית טיפול: לא יוחל בטיפול בטרם נקבעה, ותועדה בכתב,

תכנית טיפול. תכנית הטיפול תגובש בשיתוף עם המטופל או בהסכמתו (במקרים בהם אין המטופל מסוגל להשתתף בקביעת תכנית הטיפול או לתת הסכמתו נוהגים בהתאם לחוק טיפול בחולי נפש או לחוק זכויות החולה בהתאם למקרה).

7.6.4.3 פרטי תכנית הטיפול: תכנית הטיפול תותאם למצבו הייחודי של המטופל כפי

שנגזר מהאבחנה ומגורמי הרקע המשפיעים על מצבו לרבות חוסנו של המטופל והמשאבים העומדים לרשותו.

משרד הבריאות שירותי בריאות הנפש	נוהל מס': 70.002 מהדורה מס': 1
הנושא: נהלים וסטנדרטים במערך האמבולטורי	עמוד 6 מתוך 24 עמודים תאריך תוקף: 01 פברואר 2010
הנדון: נהל שירות מרפאתי בבריאות הנפש	

7.6.4.4 **יעדים בתכנית הטיפול**: תכנית הטיפול תכלול יעדים וסדר עדיפות בבחירת שירותים ותציין את השיטות להתערבות, את הצפי למשך הטיפול, את תדירות הפגישות הטיפוליות ואת המטפלים המעורבים והאחראיים לטיפולו.

7.6.4.5 **הערכה תקופתית**: בתום תקופה שתיקבע בתכנית הטיפול (ובלבד שלא תעלה על שישה חודשים) יבצע המטפל בשיתוף המטופל הערכה תקופתית שתתועד בכתב ותאושר ע"י מנהל השירות המרפאתי או מטפל בכיר. מטרת ההערכה התקופתית לקבוע באיזו מידה הושגו יעדי הטיפול כפי שנקבעו בתכנית הטיפול, האם יש התוויות לסיום הטיפול ומה הם היעדים להמשך טיפול, אם יש צורך בכך.

7.6.4.6 **סיום הטיפול (סיום התקשרות עם המטופל)**: החלטה בדבר סיום הטיפול חובה שתיעשה באישור מנהל השירות המרפאתי או מטפל בכיר. במקרה של נשירה (הפסקת הטיפול ע"י המטופל על דעתו בלבד) על המטפל לנסות לברר את הסיבות לנשירה ביחד עם המטופל ולנסות ולהגיע לסיום הטיפול באופן מסודר לפי העניין.

7.6.5 **שונות**:

7.6.5.1 **ועדות סל שיקום**: בכל שירות מרפאתי אחראי המנהל לקבוע נהלים למעקב אחר ביצוע החלטות של ועדות סל שיקום (חוק שיקום חולי נפש בקהילה, אזכור 4.8).

7.6.5.2 **טיפול מרפאתי כפוי**: מטופלים שהופנו על-פי הוראת פסיכיאטר מחוזי או על-פי צו בית המשפט יטופלו בהתאם לנוהל טיפול מרפאתי כפוי (מינהל רפואה) כולל בכל הנוגע להחלטות בדבר המשך הטיפול, סיומו, רשומות ודיווחים.

7.6.5.3 **מקרים דחופים ומצבי חירום**: מנהל השירות המרפאתי אחראי להסדיר ולהביא לידיעת המטופלים נוהל לפניות להתייעצות דחופה לאחר שעות הפעילות של השירות לפיו יונחו המטופלים לפניות לכונן, תורן או לחדר מיון בהתאם לצורך ולפי הסידורים שנקבעו ולשיקולי נגישות וזמינות.

7.6.5.4 **ערכת תרופות**: בשירות מרפאתי רמה 2 ו-3 תהייה זמינה באתר ערכת תרופות להתמודדות עם מצבים פסיכוטטיים או תגובות חריפות אחרות המלוות בהפרעות התנהגות, ולטיפול בתופעות לוואי של תרופות פסיכו-טרופיות. המנהל הרפואי יקבע את תכולת הערכה ויקבע נוהל לתייעוד מתן תרופות בעת הצורך. הערכה תישמר בארון נעול ותהייה באחריות המנהל הרפואי או רופא או אחות שהוסמכו על ידו. בקרה של ערכת התרופות, כולל בדיקת תאריכי תוקף, תבוצע ותתועד כל 30 יום לפחות ומיידית לאחר כל שימוש.

7.6.5.5 **ערכת עזרה ראשונה**: בשירות מרפאתי (כל הרמות) תהייה זמינה באתר ערכת עזרה ראשונה שתכלול את הציוד המפורט בנספח ה'-1'. האחריות על הגשת עזרה ראשונה מוטלת על צוות המטפלים בשירות עליהם להשלים קורס "עזרה ראשונה" כמפורט בנספח ה'-2', כולל השתלמות רענון לפחות פעם בשנתיים. הערכה תהייה באחריות המנהל הרפואי או רופא או אחות שהוסמכו על ידו.

משרד הבריאות	נוהל מס': 70.002
שירותי בריאות הנפש	מהדורה מס': 1
הנושא: נהלים וסטנדרטים במערך האמבולטורי	עמוד 7 מתוך 24 עמודים
הנדון : נוהל שירות מרפאתי בבריאות הנפש	תאריך תוקף : 01 פברואר 2010

בקרה של הציוד הנדרש תבוצע ותתועד אחת לשנה לפחות ומיידית לאחר כל שימוש.

7.6.5.6 **מצב חירום רפואי**: במקרים בהם נפגע או נפצע אדם או יש עדות למצב חירום רפואי, יש לשקול, בהתאם לנסיבות המקרה, הזעקת עזרה מגורם מקצועי רפואי תוך כדי הגשת העזרה הראשונה הנדרשת על ידי צוות המרפאה.

7.6.6 זכויות מטופלים

7.6.6.1 **דף מידע**: בכל שירות מרפאתי יימסר למטופל, בתחילת הטיפול, דף מידע "זכויות וחובות". דף המידע יכלול:

- א. את "מגילת זכויות המטופל" (נספח ז');
- ב. פרטים על זכויות וחובות המטופל הנוגעים להסדרי ביטוח ותשלומים;
- ג. פרטים על זהותו של הפסיכיאטר המחוזי, מען לשכתו ומספרי הטלפון הרלוונטיים ופרטים אלה הנוגעים למטה שירותי בריאות הנפש ונציב קבילות הציבור במשרד הבריאות;
- ד. התייחסות לחובת המטופל להימנע מהתנהגות אלימה ומפגיעה ברכוש ובגוף של צוות העובדים וכל אדם הנמצא באתר השירות המרפאתי.

7.6.6.2 **סודיות**: על נותן השירות, מנהל השירות המרפאתי, המטפלים, עובדי מינהל ומשק וכן כל עובד אחר המועסק בשירות המרפאתי חלה חובת שמירת סודיות רפואית בכל הנוגע למידע אודות מטופל, בני משפחתו ומקורבים אחרים. מסירת מידע על מטופלים תיעשה רק לגורמים מוסמכים בהתאם להוראות כל דין. מנהל השירות המרפאתי אחראי לכך שכל עובד בשירות חתום על הצהרת סודיות וכן אחראי לדאוג לכך שיבוצעו הדרכות, מעת לעת לפי שיקול דעתו, לכל העובדים על חובת שמירת הסודיות והחריגים לה.

7.6.7 תיעוד, רישום ודיווח

7.6.7.1 **מכתב הפניה**: במקרים בהם הוחלט להפנות המטופל למסגרת טיפול אחרת יימסר לידו מכתב הפניה, בחתימת מנהל השירות המרפאתי או מטפל בכיר. עותק של מכתב הפניה ישלח בדואר למסגרת הטיפול אליה הופנה המטופל, אלא אם המטופל ביקש כי הדבר לא יעשה.

7.6.7.2 **סיכום טיפול**: החלטה בדבר סיום הטיפול תתועד בתיק המטופל בסיכום שיכלול את הפרטים הבאים: א. השיקולים המקצועיים שהביאו להחלטה להפסיק את התערבות עם התייחסות לתכנית הטיפול שנקבעה; ב. סיכום תהליך הטיפול כולל התייחסות לאבחנה, ליעדים שנקבעו, ההתערבויות שישמו והתוצאות שהושגו וכן הסיבות לסיום ההתקשרות; ג. המלצות להמשך טיפול והסדרת הפניה למסגרת אחרת אם יש צורך.

משרד הבריאות	נוהל מס': 70.002
שירותי בריאות הנפש	מהדורה מס': 1
הנושא: נהלים וסטנדרטים במערך האמבולטורי	עמוד 8 מתוך 24 עמודים
הנדון : נוהל שירות מרפאתי בבריאות הנפש	תאריך תוקף : 01 פברואר 2010

7.6.7.3 אחריות מנהל השירות לרישום ותיעוד: מנהל השירות המרפאתי אחראי לוודא

רישום ותיעוד של כל המידע הנדרש ברשומה הרפואית כולל רישום קליני שוטף, בהתאם להוראות משרד הבריאות (חוזר מנכ"ל 6/96) כפי שיעודכנו מעת לעת. המנהל אחראי לוודא מילוי טפסי דיווח נדרשים בכל עת ושליחתם ללשכת הפסיכיאטר המחוזי ולמוסדות אחרים לפי הצורך בהתאם לחובת שמירת סודיות.

8. בקרה וניהול סיכונים:

- 8.1 מנהל השירות המרפאתי אחראי לבקרה, ניהול סיכונים ואבטחת איכות בשירות על פי נהלים אלה ובהתאם לנהלים אחרים רלוונטיים, ככל שנקבעו או יקבעו ויעודכנו מעת לעת.
- 8.2 מנהל השירות המרפאתי יקבע אחראיים לביצוע הטיפול ואת האמצעים שיבטיחו את המטופל וסביבתו מסיכונים אפשריים, מעצמו, מזולתו, מסביבתו הפיזית ומהטיפול עצמו.
- 8.3 מנהל השירות המרפאתי אחראי ליישום נהלי עבודה מקומיים להתמודדות עם מטופלים המסוכנים לעצמם או לזולתם וכן להטמעת נהלים (ככל שנקבעו או יקבעו) להתמודדות עם מטופלים כאמור. תיאור והערכת המסוכנות של המטופל (לעצמו ו/או לאחרים) יתועדו בתיק הרפואי, כולל בבסיס נתונים ממוחשב ו/או תיק חולה אלקטרוני.
- 8.4 מנהל השירות המרפאתי אחראי לקביעת והסדרת נוהל לפניית מטופלים לאחר שעות הפעילות של השירות המרפאתי כמפורט בסעיף 7.6.5.3 לעיל.
- 8.5 מנהל השירות המרפאתי אחראי לקביעת נהלי אבחון, טיפול, מעקב וסיכומי טיפול כנדרש.
- 8.6 מנהל השירות המרפאתי אחראי לוודא שיתוף פעולה של כל העובדים בשירות עם גורמים מוסמכים מטעם משרד הבריאות והעברת כל מידע נדרש לביצוע פיקוח ובקרה על השירות בהתאם לנהלים שייקבעו בכל עת.

9. בסיס נתונים ממוחשב:

נותן השירות ומנהל השירות המרפאתי אחראיים על התקנה של בסיס נתונים ממוחשב (מאגר מידע) לאיסוף שוטף ואגירת נתונים הנוגעים לפעילות השירות והפקת דוחות בהתאם לצורך. בנספח ו' מפורטים נתונים שחובה לאגור ולספק לגורמי פיקוח ובקרה מוסמכים. באחריות המנהל לדאוג לרישום המאגר כדין.

10. ניהול מאגר המידע ואבטחתו:

ניהול מאגר המידע ואבטחתו יבוצעו בהתאם לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 ותקנותיו ובהתאם להנחיות משרד הבריאות העדכניות.

11. אבטחה:

אבטחת המחלקה תבוצע באחריות נותן השירות בהתאם לנוהל "תיאום ויישום סדרי אבטחה במערך האמבולטורי בברה"נ (השירות האמבולטורי נוהל מס' 79.001 מהדורה 2) וסטנדרט מס' 5/2008 של אגף ביטחון "אבטחת יחידות בריאות הנפש בקהילה – שירות מרפאתי, מחלקות טיפול יום, יחידות תעסוקה ושיקום וטיפול בנפגעי התמכרויות", כפי שיעודכנו מעת לעת.

נוהל מס': 70.002	משרד הבריאות
מהדורה מס': 1	שירותי בריאות הנפש
עמוד 9 מתוך 24 עמודים	הנושא: נהלים וסטנדרטים במערך האמבולטורי
תאריך תוקף: 01 פברואר 2010	הנדון: נהל שירות מרפאתי בבריאות הנפש

12. ביטול והחלפת נהלים:

נוהל זה מבטל ומחליף הנהלים הבאים של השירות האמבולטורי:
70.001 - הפעלת השירות האמבולטורי; 61.001 - תיאום טיפול; 62.001 - הפעלת שירותי חונכות; 71.001 - פניה ומיון מטופלים; 72.001 - קביעת תכנית טיפול; 73.001 - זכויות וחובות מטופלים; 74.001 - מרפאת מעקב; 75.001 - סיום התקשרות עם מטופל.

13.0 נספחים

- 13.1 נספח א' - סיווג השירות המרפאתי.
- 13.2 נספח ב' - תנאי מבנה וסביבה ופרוגרמה.
- 13.3 נספח ג' - כללים לזכאות וקביעת גורם מממן למכתב/אישור/דו"ח ולחוות דעת מקצועית או משפטית.
- 13.4 נספח ד' - יעדים להבטחת איכות: הגדרת זמינות.
- 13.5 נספח ה' - ערכה וקורס עזרה ראשונה.
- 13.6 נספח ו' - נתוני חובה בבסיס הנתונים הממוחשב
- 13.7 נספח ז' - מגילת זכויות המטופל (משרד הבריאות)

משרד הבריאות שירותי בריאות הנפש	נוהל מס': 70.002 מהדורה מס': 1
הנושא: נהלים וסטנדרטים במערך האמבולטורי	עמוד 10 מתוך 24 עמודים תאריך תוקף: 01 פברואר 2010
הנדון: נוהל שירות מרפאתי בבריאות הנפש	

13.1 - נספח א': סיווג השירות המרפאתי *

רמה 1- שלוחה:

שירות ברמה 1 (שלוחה) יופעל רק כחלק משירות ברמה 2 (מרפאה) או רמה 3 (מקב"ן)

אוכלוסיית המטופלים – בהתאם לצורך.

שירותים דרושים - מיון, הערכה ראשונית, אבחון, טיפול תרופתי, טיפול בשיחות עם ייעוץ ותמיכה לשירותי קהילה לברור הצורך בהפניה לאיש מקצוע בריאות הנפש.

סוגי טיפול - פסיכיאטרי, פסיכולוגי, סוציאלי, סיעוד כולל טיפול בחולים ממושכים וקשים בקהילה ובביקור בית, פסיכו-תרפיה, וייעוץ בקהילה ולרפואה ראשונית.

רמת זמינות - מועד ההתערבות ייקבע בכל מקרה לפי שיקולי דחיפות מקצועיים. בטבלה בנספח ה' מוצגים יעדים להבטחת איכות.

צוות דרוש - השירות יכול להינתן על ידי מטפלים עצמאיים או כלוויין של מרפאה או של מרכז קהילתי לבריאות הנפש על פי שיקולי נגישות.

רמה 2 - מרפאה:

אוכלוסיית המטופלים - בהתאם לצורך.

שירותים דרושים - כל השירותים הכלולים בקטלוג השירותים לשירות האמבולטורי בברה"נ ובסל השירותים.

סוגי טיפול- פסיכיאטרי, פסיכולוגי, סוציאלי, סיעוד כולל טיפול בחולים ממושכים וקשים בקהילה ובביקור בית, פסיכו-תרפיה, וייעוץ בקהילה ולרפואה ראשונית. בנוסף טיפול חירום, מיון, אבחון וטיפול כוללני רב-ממדי.

רמת זמינות - מועד ההתערבות ייקבע בכל מקרה לפי שיקולי דחיפות מקצועיים. בטבלה בנספח ה' מוצגים יעדים להבטחת איכות.

צוות דרוש - רב מקצועי (לפחות כמפורט בסעיף 7.5.2) הפועל כצוות טיפולי בהתאם לצורך. ניתן לספק גם בהסדר של מטפלים עצמאיים או כלוויין של מרכז קהילתי לברה"נ, ובלבד שיפעלו כצוות כאשר יש צורך בכך בהתאם לצורכי המטופלים.

משרד הבריאות שירותי בריאות הנפש	נוהל מס': 70.002 מהדורה מס': 1
הנושא: נהלים וסטנדרטים במערך האמבולטורי	עמוד 11 מתוך 24 עמודים תאריך תוקף: 01 פברואר 2010
הנדון: נוהל שירות מרפאתי בבריאות הנפש	

רמה 3 - מרכז קהילתי לבריאות הנפש (מקב"ן):

אוכלוסיית מטופלים - כל הגילים

שירותים דרושים - כל השירותים הכלולים בקטלוג השירותים לשירות האמבולטורי בברה"נ ובסל השירותים לרבות שירותי מיון דחוף בקהילה, יחידות מומחים לנושאי תת-התמחות ייחודית וספציפית בברה"נ, כגון הפרעות אכילה, תחלואה כפולה וכו', בהתאם לצורכי אוכלוסיית האזור.

סוגי טיפול - כל סוגי הטיפול המפורטים לעיל ובנוסף שירותי מומחים.

רמת זמינות - מועד ההתערבות ייקבע בכל מקרה לפי שיקולי דחיפות מקצועיים. בטבלה בנספח ה' מוצגים יעדים להבטחת איכות.

צוות דרוש - רב מקצועי הפועל כצוות טיפולי במסגרת מרפאה מובנית. יש צורך בצוות רב מקצועי לפחות כמפורט בסעיף 7.5.2.

* מבוסס על "מסקנות ועדת אליצור למבנה ופריסה של השירות האמבולטורי בקהילה" - המועצה הלאומית לבריאות הנפש (2006).

נוהל מס': 70.002	משרד הבריאות
מהדורה מס': 1	שירותי בריאות הנפש
עמוד 12 מתוך 24 עמודים	הנושא: נהלים וסטנדרטים במערך האמבולטורי
תאריך תוקף: 01 פברואר 2010	הנדון: נוהל שירות מרפאתי בבריאות הנפש

13.2 - נספח ב'-1: מיקום, מבנה, דרישות פנימיות וציוד

הערה: הדרישות הנוגעות למיקום, מבנה, דרישות פנימיות וציוד חלות על שירות מרפאתי שהוקם לאחר תאריך כניסתו לתוקף של נוהל זה. שירות מרפאתי שהוקם לפני תאריך כניסתו לתוקף של נוהל יעמוד בדרישות אלו תוך 3 שנים.

1. מיקום השירות

- 1.1 באזור עם נגישות נוחה לתחבורה ציבורית.
- 1.2 באזור מגורים, אזור מסחרי או תעשייה קלה ובתנאי שבסביבה הקיימת אין מפגעים ומטרדים העלולים לסכן את המטופלים או לפגום באיכות הטיפול. באחריות מפעיל השירות לקבל כל היתר הנדרש לשם הפעלת השירות במקום לרבות, היתר לשימוש חורג, ככל שהדבר יידרש.
- 1.3 שירות מרפאתי לקטינים, בכל רמות השירות, יהיה במרחב נפרד שאינו נגיש למטופלים מבוגרים לרבות אזור ההמתנה, חדרי טיפול ושירותים. נותן השירות רשאי להבטיח מרחב נפרד עבור מטופלים קטינים ע"י קביעת שעות קבלה נפרדות לקטינים ולמבוגרים באותו מרחב, ובלבד שתובטח שהייה נפרדת לקטינים במרחב על כל מתקניו ושהמבנה כולל מתקנים וציוד נדרשים לקטינים.

2. דרישות מבנה

- 2.1 על המבנה לעמוד בדרישות חוק ותקנות התכנון והבנייה, תקנים ישראלים מחייבים, תקנות רשויות כיבוי אש והצלה ודרישות פיקוד העורף באשר למיגון ומקלוט.
- 2.2 על המבנה להיות נגיש לאנשים עם מוגבלויות, בהתאם לחוק ולתקנות התקפים.
- 2.3 בתכנון השירות יושם דגש על פרטיות המטופל וסודיות הטיפול, על-ידי הפרדות ויזואליות (אם נדרש) ורמת אקוסטיקה גבוהה, בפרט בכל חדרי הטיפול (טיפול פרטני/קבוצתי, ריפוי בעיסוק, מחשבים).
- 2.4 המבנה יכלול, אמצעים בטיחותיים להגנה על השוהים (מטופלים ומטפלים) מפני אלימות ולמניעת חבלה עצמית או ניסיונות אובדניים מהמבנה או מהמתקנים.
- 2.5 כל חדר טיפול פרטני יציוד בכיסאות נוחים, שולחן תה, שולחן עבודה למטפל, ארון ציוד ולחצן מצוקה.

משרד הבריאות	נוהל מס': 70.002
שירותי בריאות הנפש	מהדורה מס': 1
הנושא: נהלים וסטנדרטים במערך האמבולטורי	עמוד 13 מתוך 24 עמודים
	תאריך תוקף: 01 פברואר 2010
הנדון: נוהל שירות מרפאתי בבריאות הנפש	

**13.2 - נספח ב'-2: תנאי מבנה וסביבה -פרוגרמת שטחים - דרישות מינימום
בחלוקה לרמות 1-3**

שם החדר	מס' יחידות	שטח יחידות במ"ר	סה"כ נטו במ"ר	הערות
שלוחה (רמה 1)				
מזכירות וקבלת קהל	1	8	8	לעמדה אחת. נדרשת שליטה על אזור ההמתנה.
ארכיב לתיקים פעילים	1	4	4	כניסה מחדר מזכירות עם אפשרות נעילה וכניסה מבוקרת.
המתנה	1	10	10	מחושב לעד 6 ממתניים בו-זמנית. אזור המתנה יכול כיסאות המתנה, הכנה לטלויזיה ומתקן מים קרים. כאשר השלוחה משרתת גם ילדים ונוער (קטינים), אזור ההמתנה גם יכול פינת משחקים. רצוי שאזור ההמתנה יכול נישה לאחסון עגלות.
שירותי קהל	1	3	3	תא משותף לנשים, גברים ומתניידים בכיסא גלגלים. רצוי לדאוג לפינת החתלה.
חדר תרופות וטיפולים	1	10	10	חובה רק במקומות בהם ניתן טיפול תרופתי. לאחסון תרופות (ארון הניתן לנעילה) וביצוע טיפולים. הכניסה לחדר תהייה מבוקרת, מומלץ רוחב מעבר חופשי 120 ס"מ.
חדר טיפול	2	10-12	20-24	מינימום 2 חדרים. שטח החדר יקבע בהתאם לאוכלוסייה הייעודית, לפי: מבוגרים – 10 מ"ר; קטינים – 12 מ"ר. נישה
פינת מטבחון צוות	1	2	2	
שירותי צוות	1	2	2	משותף לגברים ונשים.
מרפאה (רמה 2)				
מזכירות וקבלת קהל	1	12	12	לשתי עמדות. נדרשת שליטה על אזור ההמתנה.
ארכיב לתיקים פעילים	1	6	6	כניסה מחדר מזכירות עם אפשרות נעילה וכניסה מבוקרת.
המתנה	1	15-20	15-20	לעד 10 ממתניים בו-זמנית. אזור המתנה למבוגרים – 15 מ"ר, לקטינים – 20 מ"ר. לכל מבוגר נוסף יש להוסיף 1.5 מ"ר, לכל קטין 2 מ"ר. אזור ההמתנה יכול כיסאות המתנה, הכנה לטלויזיה, מתקן מים קרים וטלפון ציבורי. כאשר המרפאה משרתת גם קטינים אזור ההמתנה יכול גם פינת משחקים. רצוי שאזור ההמתנה יכול נישה לאחסון עגלות. במרפאה המשרתת מבוגרים וקטינים, באותן שעות, יש לדאוג להפרדה ויזואלית בין אזור ההמתנה למבוגרים ואזור ההמתנה לקטינים.
שירותי קהל	3	3,2,2	7	נשים – 1, גברים – 1, מתניידים בכיסא גלגלים – 1. רצוי לדאוג לפינת החתלה.
חדר תרופות וטיפולים	1	10	10	לאחסון תרופות (ארון הניתן לנעילה) וביצוע טיפולים. הכניסה לחדר תהייה מבוקרת, מומלץ רוחב מעבר חופשי 120 ס"מ..
חדר מנהל	1	12	12	
חדר טיפול	4	10-12	40-48	מינימום 4 חדרים. שטח החדר יקבע בהתאם לאוכלוסייה הייעודית, לפי מבוגרים – 10 מ"ר; קטינים – 12 מ"ר. כאשר המרפאה מיועדת לשתי קבוצות האוכלוסייה יש לחלק את החדרים בהתאם.

נוהל מס': 70.002	משרד הבריאות שירותי בריאות הנפש
מהדורה מס': 1	
עמוד 14 מתוך 24 עמודים	הנושא: נהלים וסטנדרטים במערך האמבולטורי
תאריך תוקף: 01 פברואר 2010	
הנדון: נוהל שירות מרפאתי בבריאות הנפש	

שם החדר	מס' יחידות	שטח יחידות במ"ר	סה"כ נטו במ"ר	הערות
(המשך פרוגרמה)				
חדר טיפול קבוצתי (עד-12 איש)	1	20	20	ישמש גם לשיבות. כאשר המרפאה משרתת קטינים מומלץ להגדיל השטח ובכך לאפשר שימוש בחדר גם לריפוי בעיסוק לקטינים.
מחסן לציוד טיפולי	1	5	5	צמוד לחדר טיפול קבוצתי (לאחסן חומרים, ניירות, עבודות וכו').
פינת מטבחון לצוות	1	4	4	
שירותי צוות	1	2	2	משותף לנשים וגברים
שם החדר	מס' יחידות	שטח יחידות במ"ר	סה"כ נטו במ"ר	הערות
מקב"ן(רמה3)				
מזכירות וקבלת קהל	1	12	12	לשתי עמדות. נדרשת שליטה על אזר ההמתנה.
ארכיב/תיקים פעילים	1	8	8	כניסה מחדר מזכירות (עם אפשרות נעילה וכניסה מבוקרת).
המתנה	1	30	30	לעד 15 ממתניים בו-זמנית. לכל מבוגר נוסף יש להוסיף 1.5 מ"ר, לכל קטין 2 מ"ר. יש ליצור הפרדה ויזואלית בין מבוגרים וקטינים. אזורי ההמתנה יכללו כיסאות המתנה, הכנה לטלויזיה, מתקן מים קרים וטלפון ציבורי. בנוסף לאמור - פינת משחקים ונישה לאחסון עגלות.
שירותי קהל	4	3,2,2	9	נשים -2, גברים -1, מתניידים בכיסא גלגלים -1. כאשר המרפאה משרתת גם קטינים, רצוי לדאוג לפינת החתלה.
חדר תרופות וטיפולים	1	10	10	לאחסון תרופות (ארון הניתן לנעילה) וביצוע טיפולים. הכניסה לחדר תהיה מבוקרת, מומלץ רוחב מעבר חופשי 120 ס"מ.
חדר מנהל	1	12	12	
חדר טיפול למבוגרים	5	10	50	
חדר טיפול לקטינים	4	12	48	
חדר טיפול קבוצתי	2	20	40	אחד למבוגרים ואחד לקטינים.
מחסן לציוד טיפולי	2	5	10	צמוד לחדרי טיפול קבוצתי (לאחסון חומרים, ניירות, עבודות וכו'). ניתן לאחד למחסן אחד.
חדר ריפוי בעיסוק לקטינים	1	40	40	
מחסן	1	5	5	צמוד לריפוי בעיסוק.
חדר ישיבות	1	40	40	לכ-35 מקומות ישיבה בהיקף החדר, כולל ספרייה ועמדת מחשב.
מטבחון צוות	1	10	10	לעד 4 מקומות ישיבה סביב שולחן.

נוהל מס': 70.002	משרד הבריאות שירותי בריאות הנפש
מהדורה מס': 1	
עמוד 15 מתוך 24 עמודים	הנושא: נהלים וסטנדרטים במערך האמבולטורי
תאריך תוקף: 01 פברואר 2010	
הנדון: נוהל שירות מרפאתי בבריאות הנפש	

				המשך פרוגרמה
משותף לגברים ונשים	2	2	1	שירותי צוות

משרד הבריאות	נוהל מס': 70.002
שירותי בריאות הנפש	מהדורה מס': 1
הנושא: נהלים וסטנדרטים במערך האמבולטורי	עמוד 16 מתוך 24 עמודים
	תאריך תוקף: 01 פברואר 2010
הנדון: נוהל שירות מרפאתי בבריאות הנפש	

13.3 - נספח ג': כללים לזכאות וקביעת גורם מממן למכתב/אישור/דו"ח ולחוות דעת מקצועית או משפטית

<u>הגורם האחראי לתשלום</u>			
<u>כלול בסל השירותים</u>	<u>פונה/לקוח</u>	<u>קוד שירות</u>	<u>סוג האישור הרפואי</u>
+		90889 או 99075	מתן חו"ד או תעודת רופא על-פי הוראה של הפסיכיאטר המחוזי, או על-פי צו בית המשפט בהליך פלילי בהתאם להוראות של חוק הטיפול בחולי נפש
+		90889 או 99080 או 99075	חו"ד או תעודת רופא במסגרת חוק הנוער או חוק שיקום חולי נפש בקהילה
+		90889 או 99080	מכתב/אישור/דו"ח לגורמי טיפול/שיקום/חינוך – ללקוח פעיל במט"א בלבד
+		90889 או 99080	מכתב/אישור/דו"ח/תעודת רופא למימוש זכויות מול רשויות – ללקוח פעיל במט"א בלבד
+		90889	מכתב/אישור/דו"ח/תעודת רופא להתערבות רפואית חודרנית מכוח התוויות רפואיות
	+	90889	מכתב/אישור/דו"ח/תעודת רופא להתערבות רפואית שלא מכוח התוויות רפואיות (התערבויות כירורגיות אלקטיביות-קוסמטיות או אחרות)
	+	99075	חו"ד משפטית/מקצועית/תעודת רופא בתביעה אזרחית
	+	99075	בדיקת מסוגלות הורית (לרבות על-פי הפנייה)

נוהל מס': 70.002	משרד הבריאות שירותי בריאות הנפש
מהדורה מס': 1	
עמוד 17 מתוך 24 עמודים	הנושא: נהלים וסטנדרטים במערך האמבולטורי
תאריך תוקף: 01 פברואר 2010	
הנדון: נוהל שירות מרפאתי בבריאות הנפש	

			מבית משפט)
--	--	--	------------

(המשך 13.3 - נספח ג': כללים לזכאות וקביעת גורם מממן וכ"י)

תעודת רופא למינוי אפטרופוס

גורם מממן			
<u>כלול בסל השירותים</u>	<u>פונה/לקוח</u>	<u>קוד שירות</u>	
+		L9080	אפטרופוס גוף ו/או רכוש – מטופל פעיל במט"א בלבד

משרד הבריאות שירותי בריאות הנפש	נוהל מס': 70.002 מהדורה מס': 1
הנושא: נהלים וסטנדרטים במערך האמבולטורי	עמוד 18 מתוך 24 עמודים תאריך תוקף: 01 פברואר 2010
הנדון: נוהל שירות מרפאתי בבריאות הנפש	

3.4 - נספח ד': יעדים להבטחת איכות - זמינות בשירות מרפאתי בבריאות הנפש*

הערות:

- א. בנספח זה מפורטים יעדים להבטחת איכות שעל נותן השירות ומפעיל שירות לפעול בשקידה ראויה על מנת להשיגם. יש לראות ביעדים אלו סטנדרט מומלץ המאפשר לקחת בחשבון גורמי רקע כאילוצים מערכתיים כגון העדר כוח אדם מיומן ברמה אזורית או ארצית במקצוע או בתחום מסוים (כגון אנשי מקצוע בתחום הטיפול בילדים ונוער) וכיוצא באלה.
- ב. מועד ההתערבות ייקבע בראש ובראשונה לפי שיקולי דחיפות מקצועיים.
- ג. הגדרות הזמינות הן בזמן, ממידי עד המועד הנקוב.
- ד. מדובר ביעדי זמינות עבור פונה/לקוח שהתקבל לטיפול.

<u>זמינות דרושה</u>	<u>סוג ההתערבות</u>
במהלך יום העבודה	בדיקה ראשונית (מיון) למגיע לשירות (walk-in)
עד שבוע	בדיקה ראשונית עבור פונה שהתקבל ע"פ פניה בכתב
עד חודש	אבחון מקיף (הערכה ראשונית)
עד שלושה ימים	טיפול במצבי משבר וטיפול תרופתי בהתאם להתוויות
עד שבועיים	קבלה/טיפול חולים כרוניים לאחר שחרור מאשפוז שהתקבלו לטיפול ע"פ הפניה בכתב
עד חודש	תחילת טיפול ראשוני/מתן מענה לסיבת פניה
עד שלושה חודשים	פסיכותרפיה פרטנית, קבוצתית, זוגית או משפחתית
עד שבוע	ביקור בית (בהתאם להתוויות)
עד ארבעה חודשים	הערכה פסיכו-דיאגנוסטית
עד שבועיים	הפנייה ליחידת מומחים
עד חודש	הפנייה לוועדת סל שיקום

* מבוסס על מסקנות "ועדת אליצור למבנה ופריסה של השירות האמבולטורי בקהילה" - המועצה הלאומית לבריאות הנפש (2006).

נוהל מס': 70.002	משרד הבריאות
מהדורה מס': 1	שירותי בריאות הנפש
עמוד 19 מתוך 24 עמודים	הנושא: נהלים וסטנדרטים במערך האמבולטורי
תאריך תוקף: 01 פברואר 2010	הנדון: נוהל שירות מרפאתי בבריאות הנפש

13.5 - נספח ה'-1:

ערכת עזרה ראשונה למערך האמבולטורי בבריאות הנפש

תכולת הערכה:

1. אמבו מבוגר כולל שקית העשרה + 2 מסכות (5,2).
2. אמבו ילדים + צינור העשרה + 2 מסכות ילדים ותינוקות .
3. סקשן ידני +5 קטטרים.
4. מעביר אוויר (AW) 0,00,1,2,3,4 , 2 יח' למידה.
5. מיכל חמצן נייד מסוג D כולל ווסת דרישה.
6. מסכות חמצן חד פעמיות, 3 יחידות.
7. חסם עורקים 1 יחידה.
8. פד גזה סטרילי 10 יחידות.
9. תחבושת אישית 2 יחידות.
10. משולש בד 5 יחידות.
11. מיקרופור 2 יחידות.
12. כפפות חד פעמיות 10 זוגות.
13. מד לחץ דם עם שעון 1 יחידה.
14. סטטוסקופ 1 יחידה.

נוהל מס': 70.002	משרד הבריאות
מהדורה מס': 1	שירותי בריאות הנפש
עמוד 20 מתוך 24 עמודים	הנושא: נהלים וסטנדרטים במערך האמבולטורי
תאריך תוקף: 01 פברואר 2010	הנדון: נוהל שירות מרפאתי בבריאות הנפש

13.5 - נספח ה' - 2

קורס עזרה ראשונה למערך האמבולטורי בבריאות הנפש

1. מטרה:

הכשרת והסמכת עובדים במערך האמבולטורי בבריאות הנפש בהגשת עזרה ראשונה בסיסית למטופלים במצבי חירום.
2. תחומי הידע הנלמד:
 - א. הכרת ערכת עזרה ראשונה של המערך האמבולטורי בבריאות הנפש.
 - ב. החייאה באמצעות מכשירים (תינוקות, ילדים ומבוגרים).
 - ג. זיהוי והתערבות במצבי חירום שכיחים במערך האמבולטורי בבריאות הנפש - (פרכוסים, לרינגו-ספסם).
 - ד. זיהוי מצבי חירום כלליים והטיפול בהם.
 - ה. דגשים בטראומה.
 - ו. פצעים, חתכים ושטפי דם.
 - ז. תחנות תרגול כל החומר הנלמד.
 - ח. מבחן מסכם מעשי.
 - ט. מבחן מסכם עיוני.
3. אוכלוסיית היעד:

אנשי צוות מקצועיים
4. תנאים להסמכה:
 1. השתתפות מלאה בכל הקורס.
 2. הוכחת ידע במבחן מסכם עיוני בציון של 80% לפחות.
5. משך הקורס:

9 שעות לימוד.
6. ריכוז הנושאים הנלמדים:

<u>משך השיעור</u>	<u>שם השיעור</u>	<u>נושא</u>	<u>מס' השיעור</u>
10 דקות	מבוא לעזרה ראשונה	מבוא	1.
10 דקות	סכמת הישרדות		2.
40 דקות	סכמת החייאת מבוגרים	החייאה	3.

נוהל מס': 70.002	משרד הבריאות שירותי בריאות הנפש
מהדורה מס': 1	
עמוד 21 מתוך 24 עמודים	הנושא: נהלים וסטנדרטים במערך האמבולטורי
תאריך תוקף: 01 פברואר 2010	
הנדון: נוהל שירות מרפאתי בבריאות הנפש	

			(המשך ריכוז נושאים)
<u>מס' השיעור</u>	<u>נושא</u>	<u>שם השיעור</u>	<u>משך השיעור</u>
.4		תרגולי החייאה בסיסית – מבוגרים	60 דקות
.5		סכמת החייאת ילדים	20 דקות
.6		תרגול החייאה בסיסית – ילדים	60 דקות
.8		תרגול החייאת מכשירים	60 דקות
.10	מצבי חרום	השתנקות	20 דקות
.11		מצבי חירום באדם מחוסר הכרה (עילפון, סכרת, פרכוסים)	60 דקות
.12		מצבי חירום נשימתיים	20 דקות
.13		שטפי דם	20 דקות
.14		פגיעות שלד, חבישות וקיבועים	20 דקות
.15		פצעים וחתכים	20 דקות
.16		כוויות, הרעלות, התחשמלות	30 דקות
.17	טראומה	פגיעות ראש	20 דקות
.18	סיכום	מבחן מסכם עיוני	30 דקות
9.0 שעות		סה"כ	

נוהל מס': 70.002	משרד הבריאות
מהדורה מס': 1	שירותי בריאות הנפש
עמוד 22 מתוך 24 עמודים	הנושא: נהלים וסטנדרטים במערך האמבולטורי
תאריך תוקף: 01 פברואר 2010	הנדון: נהל שירות מרפאתי בבריאות הנפש

7. צוות ההדרכה:

מדריך הקורס יהיה פאראמדיק.

8. ציוד להדרכה:

1. ערכת עזרה ראשונה של המערך האמבולטורי.
2. בובת תרגול-מבוגר.
3. בובת תרגול-ילד.
4. חומרי חבישה לתרגול.
5. מסכות חמצן, קנולת משקפיים, קטטרים.
6. חוברת המקיפה את כל החומר הנלמד לכל חניך בקורס.

9. כללי:

- א. המבחן העיוני יכלול את כל החומר הנלמד, מבחן אמריקאי, בן 30 שאלות.
- ב. לכל חניך תונפק תעודת סיום מנוילנת. עותק של התעודה יצורף לתיק העובד.
- ג. רשימת המטפלים שהשלימו את הקורס בהצלחה (כולל ציון בבחינת הסיום) תישמר ביחידה ותהייה זמינה לבקרה.
- ד. מס' החניכים בקורס לא יעלה על 25.
- ה. יש לקבוע תוקף על גבי התעודה (שנתיים).
- ו. רענון בן 9 שעות ייערך פעם בשנתיים.

משרד הבריאות שירותי בריאות הנפש	נוהל מס': 70.002 מהדורה מס': 1
הנושא: נהלים וסטנדרטים במערך האמבולטורי	עמוד 23 מתוך 24 עמודים תאריך תוקף: 01 פברואר 2010
הנדון: נוהל שירות מרפאתי בבריאות הנפש	

13.6- נספח ו': נתוני חובה בבסיס הנתונים הממוחשב

פרטים אישיים:

שם; תעודת זהות; כתובת; מין; תאריך לידה; מצב משפחתי (לפי מילון נתונים של משרד הבריאות - להלן מנמ"ב*) דת ולאום (לפי מנמ"ב); אפוטרופסות (לפי מנמ"ב); קופת חולים בה חבר המטופל (לפי מנמ"ב).

תעסוקה (מקור הכנסה):

לפי מנמ"ב

סטאטוס נכות

1. לא מוכר כנכה נפש 2. מוכר כנכה נפש 3. % _____ נכות

נתונים על פונה ילד

לפי מנמ"ב

אבחנה פסיכיאטרית

לפי מנמ"ב ולפי ICD - 10

ניסיון התאבדות בעבר

לפי הקודים: 1. היה 2. לא היה 3. לא ידוע

שימוש לרעה בסמים ו/או אלכוהול

לפי מנמ"ב

מחלות גופניות

לפי מנמ"ב

מקור הפניה

לפי מנמ"ב

סטאטוס חוקי (טיפול בהסכמה, בכפיה וכו')

לפי מנמ"ב

פוטנציאל מסוכנות

1. לעצמו 2. לאחרים 3. לעצמו ולאחרים 4. לא ידוע

תכנית טיפול

לפי קודים (סוגי טיפול) של בריאות הנפש מקטלוג השירותים משרד הבריאות העדכני.

מהלך טיפול

רישום שוטף של כל השירותים (מגעים) לפי קודים (סוגי טיפול) של בריאות הנפש מקטלוג השירותים משרד הבריאות העדכני כולל ציון מקצוע המטפל (לפי מנמ"ב).

סיבות לסגירת תיק (סיום טיפול)

לפי מנמ"ב

הפנייה להמשך טיפול

לפי מנמ"ב

משרד הבריאות	נוהל מס': 70.002
שירותי בריאות הנפש	מהדורה מס': 1
הנושא: נהלים וסטנדרטים במערך האמבולטורי	עמוד 24 מתוך 24 עמודים
	תאריך תוקף: 01 פברואר 2010
הנדון: נוהל שירות מרפאתי בבריאות הנפש	

13.7 - נספח ז': מגילת זכויות המטופל - משרד הבריאות

"חוק זכויות החולה התשנ"ו-1996 נכנס לתוקפו באוגוסט 1996. מגילה זו מפרטת את עיקרי זכויות החולה כפי שקיבלו ביטוי, ומחייבים בחוק זכויות החולה.

1. כל הנזק לטיפול רפואי, זכאי לקבלו. במצב חירום-רפואי ללא כל תנאי. בשאר המצבים – בהתאם להסדרים ולתשלומים הנהוגים במערכת הבריאות.
2. הטיפול הרפואי יוענק למטופל ללא הפליה מטעמי דת, גזע, מין, לאום או ארץ מוצא, וכיוצא באלה.
3. מטופל זכאי לקבל טיפול מקצועי, איכותי ויחס אנושי.
4. הטיפול במצב חירום רפואי או סכנה חמורה, ינתן לפי מיטב יכולתו של המטפל או של המוסד הרפואי ובמקרה הצורך יכלול הפניית המטופלת לטיפול במקום אחר.
5. מטופל זכאי לדעת את זהות המטפל בו ותפקידו.
6. מטופל זכאי להשיג מיוזמתו "דעה נוספת" לעניין הטיפול בו ולקבל את שיתוף הפעולה של הצוות הרפואי והמוסד הרפואי לצורך זה.
7. מטופל העובר למטפל אחר או למוסד רפואי אחר, זכאי לשיתוף פעולה של המטפלים והמוסדות הרפואיים לשם הבטחת המשך הטיפול הנאות בו.
8. מטופל המאושפז במוסד רפואי רשאי לקבל מבקרים לפי הסדרים שיקבע מנהל המוסד.
9. מטופל זכאי שכבודו ופרטיותו ישמרו במהלך כל שלבי הטיפול הרפואי.
10. א. מטופל זכאי שלא ינתן לו טיפול אלא אם כן נתן את הסכמתו המוקדמת לכך, לאחר שקיבל את כל המידע הרפואי על הטיפול הדרוש לו כדי להחליט בנדון. ב. במקרים מסוימים, במצב חירום רפואי או בנסיבות בהן המטופל אינו מסוגל להסכים או בנסיבות אחרות המפורטות בחוק – רשאי מטפל לתת טיפול רפואי אף ללא הסכמת המטופל. ג. בנסיבות חריגות, כאשר נשקפת למטופל סכנה חמורה והוא מתנגד לקבל טיפול רפואי דחוף שהוא זקוק לו, רשאי מטפל לתת את הטיפול אף בניגוד לרצון המטופל, וזאת על פי אישורה של ועדת האתיקה, אשר דנה בעניין לאחר ששמעה את המטופל.
11. מטופל רשאי למנות בא כוח מטעמו שיהיה מוסמך להסכים במקומו לקבלת טיפול רפואי, בנסיבות ובתנאים שהוא יורה.
12. מטופל זכאי לקבל מן המוסד הרפואי או מהמטפל מידע רפואי מן הרשומה המתעדת את הטיפול בו. במקרים מסוימים, בנסיבות בהן עלולה מסירת המידע לגרום נזק חמור למטופל, רשאי המטפל שלא למוסרו בכפוף לאישור ועדת אתיקה.
13. מטופל זכאי לשמירה על סודיות המידע הרפואי הנוגע אליו.
14. בכל מוסד רפואי ימונה אחראי לזכויות המטופל שתפקידו יהיה קבלת תלונות של מטופלים ויעוץ וסיוע להם בכל הקשור למימוש זכויותיהם.
15. מטופל זכאי לקבל מידע על ממצאיה ומסקנותיה של ועדת בדיקה שהוקמה לשם בדיקת תלונה שלו או לשם בדיקת אירוע חריג הנוגע לטיפול הרפואי בו".

ד"ר מאיר אורן

המנהל הכללי (1996)